

Posudek bakalářské práce Michaely Hrabinské „*Spinozova teorie vášní v kontextu cesty člověka k Božství*“.

Práce kolegyně Hrabinské je mimořádně samostatná a dostatečně instruktivní i pro čtenáře neznalého jak problematiku Spinozovy filosofie, tak problematiku novověké metafysiky vůbec. To však neznamená, že by práce byla nějak banální, banalizující či trivializující. Spíše se jedná o detailní, velice fundovaný, a přesto srozumitelný „úvod“ do spinozovského myšlení. K tématu studentka přistupovala s *osobním* zaujetím a s ambicí *žít* sledovat jisté intence Spinozova myšlení. Při práci hojně využívala několika cizojazyčných sekundárních pramenů (monografií i článků).

Práce krouží okolo antropologické otázky po lidském způsobu „bytí ve světě“ a mapuje místo nejen člověka, ale konkrétně filosofa, či spíše ještě přesněji: místo mudrce ve světě, který se podává v první řadě a nejčastěji afektivně a člověk na něj odpovídá pouze reaktivně, tj. dle Spinozy neadekvátně, což působí lidskou ne-svobodu.

Práce je v zásadě rozdělena na dvě části, na první všeobecný nástin celku Spinozovy metafysiky (str. 2-21), kde studentka přibližuje základní představy a terminologii, kterou Spinoza užívá; a na část druhou (str. 22-29), kde studentka velice názorně a konkrétně líčí Spinozovu antropologii v odkazu jak k Descartovi, tak k antické tradici. Přesah na budoucí vývoj např. v klasické německé filosofii či v myšlení F. Nietzscheho vědomě schází. Studentka klade samostatné dotazy, které mají patřičnou filosofickou hloubku a ukazují, že zvládla (či si osvojila filosofické řemeslo): např. na str. 14 klade v souvislosti s nekonečnou mocí Boha konat zajímavou otázku „jak by nekonečno a věčnost mohly bezprostředně popírat samy sebe v pomíjivém dění?“ jako i na str. 16 v souvislosti s diskutováním Spinozovy kritiky účelnosti otázku: „je myslitelný stav, v němž člověk pozdrží samotnou žádost po životě?“ Snad by bylo možné, aby studentka u obhajoby blíže na tyto otázky reagovala. Dále není příliš srozumitelná pozn. 52, což je ale spíše jen věcí gramatiky, ale i tak prosím o stanovisko a vysvětlení k této poznámce.

Formální výtkou může být jen užívání anglických uvozovek, grafické neodlišení poznámek pod čarou (chybějící pozn. 4, stejná velikost písma jako text nad čarou, různé odsazení jednotlivých poznámek), jako i nestandardní formát (úzus) citací a odkazů, nedůsledné používání kurzívy při vypisování názvů děl a latinských slov v textu.

Práci rozhodně doporučuji k obhajobě s návrhem 42 kreditů (výborně).

Mgr. Aleš Novák